WEEKBLAD • [illegible]ste JAARG.
52 BLZ. • 11-3-'76
1978
• BELGIE : 18 F
• NEDERLAND : FL. 1,20 - ABONNEES : 90 CT

robbedoes

DE SMURFEN ZIJN TERUG

ROBBEDOES INTERVIEWT
wijnbouwer
MARCEL VANDENPUT

spring een gat in de lucht met
GENIALE OLIVIER

Verhaal van een TEKENFILM (8)

in het LANG:
AYMONE
NAVAHO KID
PAPYRUS

harde ACTIE van Malik en Brouyère in:
HET RIJK DER RATTEN

MALIK

PLANT 'N KNOL

VROOOP

joepie !! DAT WAS EEN MAKKIE !! 5000 !!! 5000 ROOIE RUGGEN IN EEN KEER!

DAT GING VLUG ZEG! DE KASSIER MET EEN STEN-GUN BEDREIGEN, HIJ VULT JE TAS MET POEN, EN VOORDAT JE HET WEET BEN JE MILJONAIR!

TOOOT TATITATITATITATI

DE POLITIE !!!! NU AL !? SNELLER!

VROOOOOOOOM

BIJ DE POLITIE ....

OKAY! HALLO JAAP? STEL HET GEHEIME WAPEN MAAR OP!

TATITITA ETC.

ROEP JAAP OP!

OKAY

NU GAAN WE LACHEN! HIHIHI

HAHAHA! ZE HOUDEN ME NIET EENS BIJ MET HUN GARE VOLKSWAGEN HAHA!

WOW

NATASJ-- AAA AAAAA!!???

TJINGELDEKI PATS

BENG

TATITATI TATITATI

NOU, ONS GEHEIME WAPEN DEED HET WEER GOED! NIET JAAP? ALS ZE HAAR ZIEN DAN...

HAHAHAHA JA ONS BEELD VAN NATASJA VAN KARTON

BLUB

UIT

Rene '75

Bollie en Billie

MAAR ZE MOETEN NOU OOK WEER NIET OVERDRIJVEN!

archie cash

HOELANG ZOUDEN DIE HAAIEN, DIE ZOGENAAMD VOOR DE CIA*) WERKEN, NOG BLIJVEN DOEN ALSOF WE VRIENDEN VAN HEN ZIJN EN GEEN GEVANGENEN? AH! DIT ZAL ONZE GEVANGENIS WEL WEZEN...
GEVANGENIS? HOE IS CASH DAAR NOU WEER VERZEILD GERAAKT?! HIJ IS TOCH NAAR DIE AZIATISCHE HOOFDSTAD GEKOMEN OM Z'N OOSTERSE VECHTTECHNIEKEN TE VERBETEREN?
*) CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY.

HET RIJK DER RATTEN

MALIK • *BROUYÈRE*

vervolg

archie cash

DE VEILIGHEIDSDIENST VAN DAT LABORATORIUM ZOU ECHTER ACHTER DE STREKKING VAN DE ROMAN "DE RODE SAMOERAÏ" ZIJN GEKOMEN, EN VERVOLGENS LAURENS HEBBEN GELIQUIDEERD. ZO LUIDT IN ELK GEVAL HET VERHAAL VAN PING-PING (LINKS) EN LONG THI (RECHTS) DIE ZICH VOORDOEN ALS C.I.A.-AGENTEN. MAAR CASH VERTROUWT ZE NIET VERDER DAN HIJ ZE ZIET EN HEEFT ZO Z'N EIGEN INTERPRETATIE VAN WAT ER GEBEURD IS...
1. LAURENS IS EEN VERWOED GOKKER. HIJ VERLIEST VEEL EN RAAKT OP EEN VERSCHRIKKELIJKE MANIER IN PANIEK...
2. COLDWEST, WIJLEN DE BAAS VAN DE JUSTAPUF-BAR, HEEFT CASH OOK DE NODIGE DINGEN VERTELD...

LAURENS HEEFT OP ALLE FRONTEN GEFAALD, MENEER CASH. WE MOETEN DAT LABORATORIUM DUS ZELF VERWOESTEN !...

CASH BEGRIJPT DAT LAURENS EEN WAT MINDER NET BIJBAANTJE HAD. ZIJN VERDENKINGEN VINDEN HOUVAST IN BEWIJZEN OP HET MOMENT DAT HIJ IN LONG-THI DE MOORDENAAR VAN LAURENS ONTDEKT...

WE ZOUDEN GRAAG ZIEN DAT U DE LEIDING VAN OPERATIE "RODE SAMOERAÏ" OP U NEEMT !...

HM. EEN LABORATORIUM VERNIELEN DAT ALLEEN IN EEN ROMAN VOORKOMT. GOEIE GRAP !...

JE VERBLIJF, CASH... 'T WACHTEN IS OP BERICHT VAN DE BAAS.

NORMAAL HUIZEN WE WAT LUXUEUZER, MAAR DE ZAKEN ZIJN IN EEN STADIUM GEKOMEN DAT NIETS, MAAR DAN OOK NIETS, NAAR BUITEN MAG UITLEKKEN...

EN BOVENDIEN, MENEER CASH, ZULT U ZICH BEST WETEN TE REDDEN...

'T GEBREK AAN COMFORT SPIJT ME WERKELIJK VOOR DE DAMES, MAAR U BENT NU EENMAAL VERWIKKELD IN MANNENZAKEN !

HET RIJK DER RATTEN

MALIK • *BROUYÈRE*

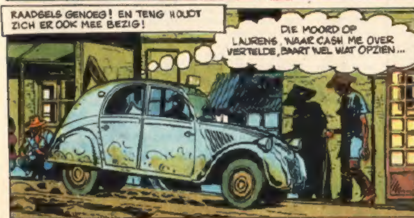

wordt vervolgd

BESTE ROBBEDOES

Geen tekstblad !

Over uw blad ben ik over het algemeen wel tevreden. Maar uiteraard heb ik ook aan enige strips een gloeiende hekel : Snoesje, Minnolt en de Musketiers zijn gewoon te kinderachtig, terwijl Roltrap naar het Ongewisse een van de slechtste strips is die ik ooit in uw blad heb gelezen. Evenmin ben ik te spreken over de Gadeliefjes, Christobald en Dennis the Menace. Daarentegen heeft u ook enkele zéér goede aanwinsten : de Blauwbloezen, Sammy en Yoko Tsuno. Wat meer realistische verhalen zou niet gek zijn : Jerry Spring, Rolf Karsten, Buck Danny, Jess Long, Archie Cash, Patrick Leman en de Beverpatroelje. En kunt u nog wat verhalen van Counhaye plaatsen, zoals dat in 1917. Vond ik geweldig goed. 1) Komen de strips Flip Flink (Eddy Paape) en Haddada Dakiniman (Ernest Azare) nog terug ? 2) Vraag eens naar de leeftijd bij uw opiniepeiling. 3) Maak van Robbedoes geen tekstblad. Naar mijn smaak plaatst u de laatste tijd teveel dingen die niet in een stripblad thuishoren. Ik hoop dat Robbedoes (als stripblad) nog lang zal blijven bestaan en ook hoop ik dat ik daar met deze brief toe heb bijgedragen.

Rudy v. Stratum, Uden.

Van Counhaye krijgen we nog wel meer verhalen. 1) Weinig waarschijnlijk dat die nog terugkomen. 2) Kunnen we weer doen — we hebben het vroeger ook al gedaan. 3) De meeste lezers wensen maar een paar bladzijden tekst in Robbedoes — maar dan liefst over een onderwerp dat hun persoonlijk interesseert : auto, luchtvaart, schaak, schaalmodelbouw, postzegels, film, popmuziek... en zo kunnen we nog uuuuren doorgaan...

Eerlijk toegeven...

Seder 1969 ben ik een verwoed lezer van Robbedoes. En ik geef eerlijk toe dat het blad met rasse schreden vooruitgaat. Overigens ben ik van mening dat de " Reis naar het Ongewisse " MOET blijven, evenals Dennis. 1) Mag je ook verhalen opsturen voor Plant 'n Knol ? 2) Wanneer komt Rolf Karsten terug ? 3) Kan er eens een grote poster van een held uit Robbedoes op de middenpagina verschijnen ? 4) Komt Natasja binnenkort terug ?

Luc Carpentier,
Antwerpen.

1) Natuurlijk. 2) Duurt niet meer zo lang. 3) Zit er voorlopig niet in. 4) Binnenkort, ja, maar nog niet de eerste weken.

Smurfgoed !

Ik ben naar de Smurfenfilm gaan kijken en vond hem smurfachtig goed. Eigenlijk gaat het meer over Johan en Pirrewiet dan over de Smurfen, maar dat doet er niet toe. Nu zou ik uw mening over die smurf eens willen horen : is hij smurf of slecht ? Ik heb ook een voorstel voor Peyo voor een nieuw Smurfenverhaal, namelijk " De Baby-Smurf ". Ik heb nu al twintig kleine Smurfjes, en heb al dertien huisjes voor ze gebouwd, volgens het plan van Mr. Kit.

Heeft iemand voor mij een grote poster van Eddy Merckx ? Ik betaal hem, of ruil hem voor stickers of postzegels.

Vincent Leus,
Wetterse Steenweg 2,
9250 Oosterzele.

Die film is natuurlijk REUZE-SMURF ! En nu zijn we eens benieuwd hoe Peyo die baby-Smurf kan smurfen.

Eerste

Vandaag heb ik mijn eerste Robbedoes gekocht, en ik mag zeggen dat hij me werkelijk erg bevalt. Ik had al wel Dupuisboeken, maar voor de rest alleen zeer oude verzamelnummers, en die zijn dan eigenlijk nog van mijn broer. Daardoor ken ik al vele figuren, en daar wou ik wat over vragen. 1) Komt Robbedoes zelf terug, en wanneer ? 2) Kan het, dat Gos een medewerker van Peyo is geweest ? (de Katamarom lijkt erg op Poesie). 3) Wanneer komt er een nieuw album van Khena en de Katamarom uit ? Verder nog pluimpjes voor Franquin, Gos, Peyo (veel succes met de film), en natuurlijk die super-tekenaar LAMBIL !

Roger Baeckens,
Wilrijk.

1) Ja, over een paar weken. 2) Klopt. Heb je goed gezien. 3) Waarschijnlijk in de tweede helft van dit jaar.

Voorwaarts... Guust !

Met veel genoegen lees ik altijd uw kostelijke strips over Guust Flater. Ik heb echter een vraagje, nl. is het mogelijk dat er een boek van Guust verschijnt waar hij in militaire dienst zit ? Ik heb daar eens met een stel Guust-fans over zitten praten, en we lagen al bij voorbaat krom van het lachen over alle mogelijke dienstflaters die Guust zou kunnen begaan. Veel dienstplichtige militairen en duizenden andere Guust-fans kunt u hier een groot plezier mee doen. Ik hoop dat u hier eens uw gedachten over kunt laten gaan.

Een grote Guust-fan,
J. W. Schiffmacher,
Nederland.

De beslissing of Guust al dan niet in militaire dienst komt, hangt natuurlijk alleen van Franquin af. En Franquin hééft er al aan gedacht. Maar in de eerste plaats is Franquin nooit soldaat geweest (gelùkkig, zegt hij), heeft hij dus geen ervaring van het soldatenleven, en als hij het voor het zeggen had zou nooit iemand soldaat worden. Onder de verdere bezwaren is er dan nog dit : Guust heeft geen bepaalde leeftijd. Met vijftien jaar kun je je een leeftijdgenoot van hem voelen, en dat kun je ook als je 25 bent. In Guust als dienstplichtige (en je kunt je Guust toch moeilijk als vrijwilliger voorstellen) zouden minder jonge mensen een stuk van zichzelf herkennen.

DE ONDERZONSEN

Watch + Bom

Oplossingen der smurfen

① DE VAKJES

Vind je het geen prachtige bloem ?

② DE 7 VERSMURFEN

In de onderste tekening is :

- een vogel verdwenen in de rechterhoek.
- achter Sikje een stofwolk weg.
- de staart van het paard zwart geworden.
- Pirrewiet z'n tong kwijt.
- er een vlek op de knie van het paard.
- de stofwolk onder 't paard groter geworden.
- een vogel in de linkerhoek.

③ DE LELIJKE SMURF

Natuurlijk was het Gargamel.

Robbedoes is een weekblad van de Uitgeverij Jean Dupuis, N.V., en wordt gedrukt in België.

Redaktie en administratie :
Voor België : Livornostraat 97, 1050 Brussel.

Voor Nederland : Industriestraat 13, Sittard.

ABONNEMENTEN

België : 1 jaar : 936 F ; 6 maanden : 468 F ; 3 maanden : 234 F - P.R. nummer 000-0362159-58 van de Uitgeverij Jean Dupuis, N. V., Livornostraat 97, 1050 Brussel.

Groot-Hertogdom Luxemburg : 1 jaar : 978 F ; 6 maanden : 489 F ; 3 maanden : 244 F.

Nederland : 1 jaar : Fl 46,80 ; 6 maanden : Fl 23,40 ; 3 maanden : Fl 11,70 - Gironummer 211714 van de Uitgeverij Jean Dupuis, N. V., Industriestraat 13, Sittard.

Overige landen : 1 jaar : 1.266 F ; 6 maanden : 633 F ; 3 maanden : 317 F - P.R. 000-0362159-58 van de Uitgeverij Jean Dupuis, N. V., Livornostraat 97, 1050 Brussel.

Een abonnement begint te lopen met het eerste nummer van de maand die volgt op de betaling, tenzij de abonnee dit uitdrukkelijk anders wenst.

ROBBEDOES, KWABBERNOOT EN DE ROBOT! *Franquin*

De ontspoorde professor Samovar is van plan de dampkring van de aarde in brand te steken met behulp van een ballonbom. Robbedoes probeerde de professor onschadelijk te maken, maar de ankerkabel van de ballon is tijdens een gevecht gebroken en Samovar heeft zich eraan vastgeklampt en weet zo te ontkomen. Maar de ballon komt niet verder dan een besneeuwd veld in de buurt van het geheime laboratorium... en kan elk moment ontploffen. Paniek in het nabije dorp. De bevolking vlucht met alles wat ze maar kunnen meenemen. Leger en brandweer snellen naderbij. Een vrijwilliger wordt " gevraagd " om de bom onschadelijk te maken...

PCHHH

DIE BANGERD HELPT ONS BESLIST NIET VERDER !

DAN GAAN WE KIJKEN ...
ZELF MAAR

... DAT DING ... WACHT HIER OP ME !...

OH! NEE MAAR!

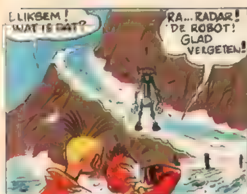
HAHAHA! KOM MAAR. DIE GELEERDE WAS AL GETIKT !...

HAHAHA!
WAT IS ER VAN 'M GEWORDEN ?

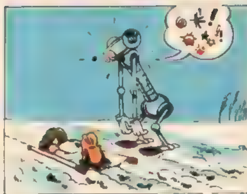
HIJ ADEMT NOG! TAAIE VENT!
HIJ IS ER LELIJK AAN TOE !

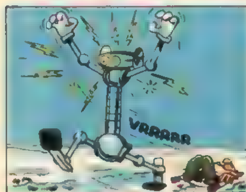
ZO IS 'T PLATTELAND WEER GOED RUSTIG... EIND GOED...
... ALLES GOED!

OH!

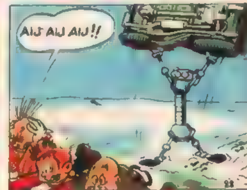

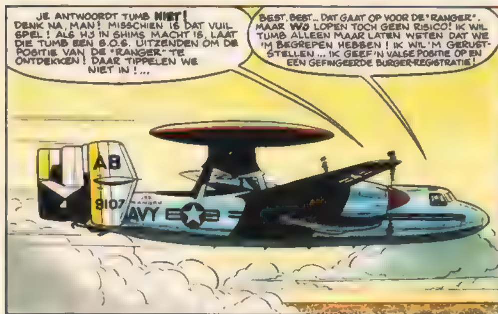

wordt vervolgd

Tumbler heeft een helikopter bemachtigd en probeert het vliegdekschip te bereiken...

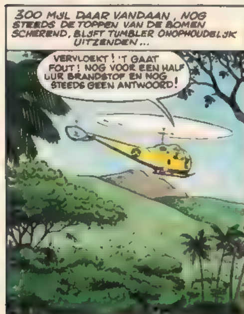
BUCK DANNY

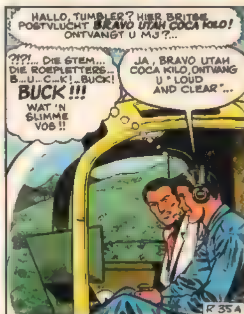

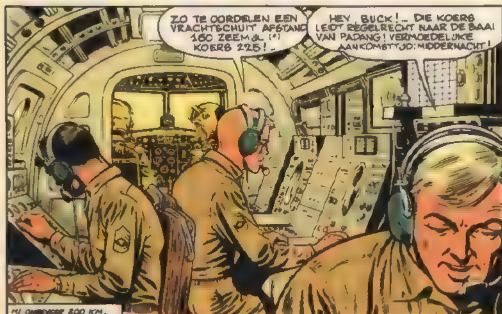
HAAIEN IN DE CHINESE ZEE

HUBINON • CHARLIER

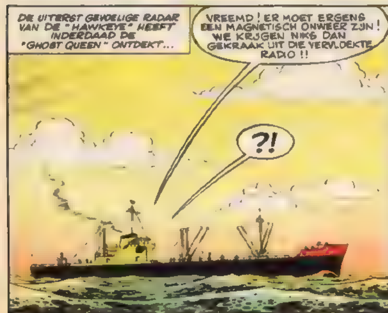

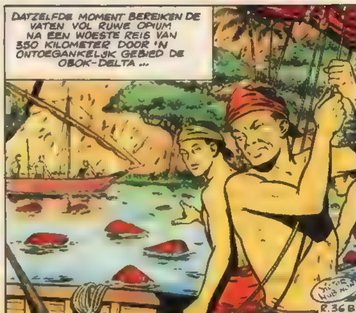

ROBBEDOES INTERVIEWT

WIJNBOUWER Marcel Vandenput:

In elk glaasje tintelt een stukje vrolijkheid

Als Marcel Vandenput in Hoeilaart bij Brussel over wijn spreekt, ligt er iets eerbiedigs in zijn stem. Over wijn praat je niet zoals over bier, thee, koffie of whisky : wijn is een goddelijke drank, en wellicht de enige drank uit vruchten gemaakt sinds er mensen bestaan.

« In alle oude geschriften wordt er over wijn gesproken », vertelt Marcel. « Iedereen kent er wel voorbeelden over in het Oude Testament. En de wijnstok is een rechtstreeks geschenk van God. Daarover bestaan ontelbare muurschilderingen, mozaïeken en beeldhouwwerken. Tot in de Egyptische pyramiden toe. De god van de wijnstok kreeg een naam, al naargelang het volk en de godsdienst. Om de bekendste te noemen : de Grieken noemden hem Dionysos en de Romeinen Bacchus. »

— Groeiden er dan overal druiven ?

« Praktisch overal, ja, maar wild, en dan hangen er maar heel kleine trosjes aan. Zo'n maar raakgroeiende wingerd verbruikt heel veel sappen in stengels en bladeren — in de vrucht wordt niet veel achtergelaten. Als je sappige druiven wil hebben, moet je dus de wingerd in toom zien te houden. Snoeien dus. Alleen dàn kan het sap overvloedig in de vruchten trekken. Best mogelijk dat de mensen dat ooit eens toevallig hebben ontdekt. De eerste boomsnoeiers zullen de dieren wel geweest zijn : ze vreten een tak af, en aan wat overblijft komen sappige vruchten. Je hoeft gewoon maar hetzelfde te doen. Omdat de mens een verstandig, nadenkend wezen is, bestudeert-ie dat en komt hij tot allerlei ontdekkingen. Zoals : hoe hij de plant kan veredelen, hoever hij de planten van elkaar moet zetten, hoe hij nieuwe soorten kan laten ontwikkelen... »

— Weten ze, waar die doordachte druiventeelt eigenlijk begonnen is ?

« Ze denken in het zuiden van de Kaukasus. Van daaruit heeft de wijnbouw zich verspreid over Voor-Azië en Egypte. Via Kreta is de wijnbouw in Griekenland gekomen. Daarna langs de kusten van de Zwarte Zee in Italië en Zuid-Frankrijk. De Romeinen, die echte wijnliefhebbers waren, brachten de wijnbouw in Midden-Europa en op de Britse eilanden. »

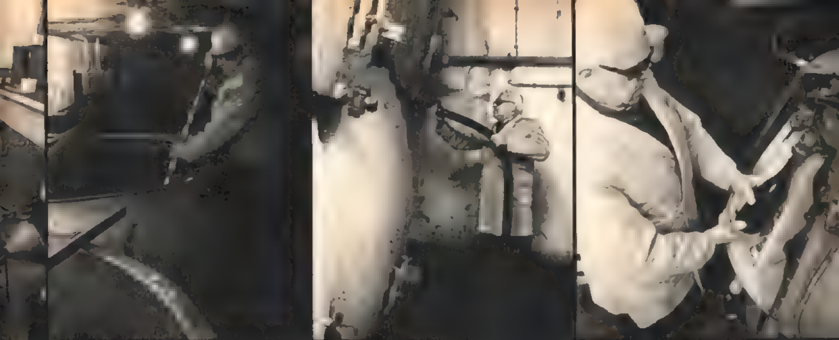
— In ons land niet ?

« Toch wel. In de 16de eeuw waren er ook wijngaarden in België en Nederland. De godsdienst heeft daar veel mee te maken, ik bedoel : de katholieke godsdienst. Want je weet dat de priesters wijn nodig hebben voor de mis. Ze waren dus wel verplicht om wijngaarden op te zetten. Dat geldt ook voor Noord-Amerika bijvoorbeeld, waar Spaanse paters de wijnbouw invoerden in Californië, en Duitse en Hongaarse geestelijken in het oostelijke deel van Amerika. Ook indirect heeft godsdienst een rol gespeeld bij de wijnbouw, bijvoorbeeld toen Franse wijnbouwers om godsdienstige reden naar Zuid-Afrika trokken. Dat was in de 17de eeuw, geloof ik. Van de wijnbouw in België en Nederland was niet veel meer over, maar nu begint het weer. Bescheiden, maar goed. »

— Jullie zijn er weer mee begonnen zo rond 1955...

« Ongeveer, ja. Dat zit zo. Met de druiventeelt zijn ze hier van wal gestoken in de helft van vorige eeuw. Dat ging prachtig. Tot aan de Tweede Wereldoorlog, want je moet namelijk weten dat vooral Engeland een grote afnemer van de Belgische druiven was. Dat was de eerste klap. De tweede klap kwam na de wereldoorlog, toen er van alle

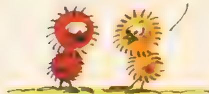
LEES DOOR BLADZ. 51 ▶

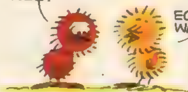

christobald

A.COLLIN • CAUVIN

A. COLLIN
12 - SC: CAUVIN

DE BLAUWBLOEZEN

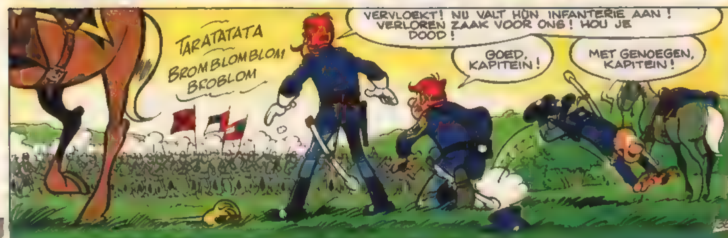

Blauwen in zwart-wit

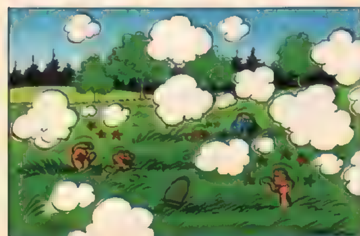
LAMBIL • *CAUVIN*

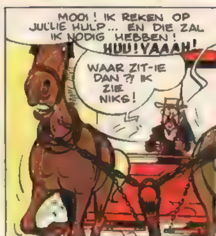

vervolg

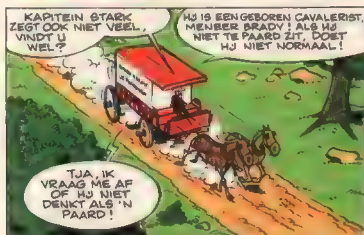

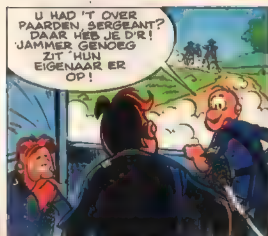

wordt vervolgd

TOFFE TIKO

EEN VOLLEDIG SUSKE EN WISKE VERHAAL

Een poster met een volledig "Suske en Wiske" verhaal in nagenoeg 300 beelden, dat nooit in de handel komt.

U kunt het verwerven door 24 Zip omslagen of 48 Zip Junior omslagen met een briefje van 20 fr (voor de verzendkosten) te sturen naar General Chocolate - Promotiedienst, De Beukelaer - Pareinlaan te 2410 Herentals.

ZIP

je geniet er "langer" van

NOVESIA
De Beukelaer

Koncept

NIC BROCA

Is de opper-filmtekenaar van de Belvision Filmstudio's. Leeft zich verschrikkelijk sterk in zijn wek in. Broca spreekt op een grappig, zangerige toon en kiest zijn woorden uiterst zorgvuldig. Hij praat langzaam en geeft je de tijd alles wat hij vertelt goed tot je te laten doordringen. Grappig, als je zo'n man een half uurtje na zo'n rustig gesprek met volle overgave wild bewegende, driftige figuurtjes op papier of celluloid ziet tekenen.

Broca is niet meteen als tekenaar .begonnen. Na zijn academie heeft-ie van alles gedaan : schilder in de bouw, fruitkoopman op de markt, radar-operator en nog een paar van die beroepen. Totdat hij zich op een goeie dag aanmeldt als decorateur bij Belvision. Vanaf dat moment gaat het steeds meer richting tekenen. Tot het moment dat Belvision succes-produkties maakt als Asterix, Lucky Luke, Kuifje en nu de Smurfen. Het is duidelijk dat Broca bij die 32 beeldjes per seconde zijn draai wel heeft gevonden.

EROP, ERONDER

Elk figuurtje in een tekenfilm heeft zijn eigen karakter, dat de schrijver en schepper ervan terdege in z'n hoofd heeft :

Peyo : - De schurk, die Matthijs Pepersack bijvoorbeeld, zie ik als zo'n goedig en vriendelijk ogende vent met een in-en-in smerig karakter. Zo'n gluiperd die handenwrijvend en glimlachend voortdurend smoesjes ophangt en smerige streken uitbroedt. -

In de scène hieronder heeft die Pepersack net gehoord dat Pirrewiet de fluit met zes smurfen heeft. Hij doet net of dat niks bijzonders is, hoewel hij juist voor die fluit is gekomen !

Pirrewiet : - En als je erop speelt, begint iedereen te dansen ! -

Pepersack : - Ach kom ! -

Vier " sleutel-tekeningen " van Pepersack voor een scène die twee-en-een-halve seconde duurt. Deze tekeningen zijn echter niet genoeg. Om de beweging " vloeiend " te laten verlopen moeten tussen deze basistekeningen in, nog een allemachtige hoop tussenfasen worden getekend. Totaal kom je zo voor deze scène op 60 beeldjes...

Tussen het woord " dansen " en de uitroep " ach kom ", liggen in de film twee-en-een-halve seconde. Wat daarin voor werk ligt opgesloten, vertelt tekenaar Nic Broca je :

- Tja... zolang Pirrewiet aan het woord is, staat Pepersack met zijn handen in elkaar geslagen te luisteren. Voor de kijker moet het meteen duidelijk zijn dat Pepersack komedie staat te spelen. Vandaar die valse glimlach en die kleine, gemeen glimmende pupillen. Daarna komt Pepersacks reactie. Hij gaat wat meer overeind staan, doet net of-ie heel verbaasd is, zet grote ogen en spreidt zijn armen. Dat alles gebeurt in een onderdeel van een seconde. Dan begint Pepersack te praten... De Ongelovige Thomas te spelen. Die indruk probeert hij

Weinig, èrg weinig aandacht hebben we tot nu toe besteed aan de filmtekenaars. Die tovenaars met pen, penseel en celluloid. Die lui die met een paar lijntjes een beweging, een figuurtje, een achtergrond neer weten te zetten. Die lui die het meest in het oog lopende, en daarom het meest kritisch bekeken gedeelte van een tekenfilm verzorgen : het beeld. Filmtekenaars en striptekenaars hebben veel gemeen : hun rijke fantasie, hun pen- en penseelbeheersing, hun kennis van bewegingen, hun gevoel voor ritme. Toch moet een filmtekenaar deze eigenschappen, en nog een allemachtige hoop andere, op een andere manier gebruiken dan een striptekenaar. Alleen al door het enorme aantal beeldjes dat er voor één enkele filmscène nodig is.

EN ERTUSSEN...

kracht bij te zetten door zijn linkerarm midden in een beweging te laten stokken, een valse grijns op zijn gezicht te plakken en zijn ogen opnieuw dicht te knijpen. Om een greintje "spot" erin te krijgen heb ik z'n hoofd iets schuin getekend. En op het moment dat hij "Ach kom!" uitroept, gaat zijn linkerhand richting rechterschouder, zijn elleboog komt naar voren, zijn schouder omhoog, zijn hoofd naar achter en zijn mond open. Dat zijn de vier basis-tekeningen voor deze scène... ›

Maar vier tekeningen zijn niet genoeg voor een vloeiende beweging op het doek. Tussen die vier basis-tekeningen in moeten nog een allemachtige hoop tussen-stadia worden getekend. Twee-en-een-halve seconde film betekent immers 60 beeldjes, en zelfs als je vrij eenvoudige scènes moet neerzetten (waarin elk beeldje twee keer kan worden gebruikt) moet je toch nog maar even dertig beeldjes neerpennen.

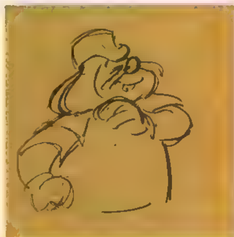
Vanzelf wordt er verdraaid scherp op gelet dat alle bewegingen "vloeiend" verlopen. Als je bijvoorbeeld naar de laatste twee plaatjes van het bandje onderaan de pagina kijkt, zie je dat de linkerhand van Pepersack een duidelijke beweging maakt. Als er nou 18 mm verschil tussen de twee arm-posities is, en je wilt de laatste positie bereiken in 6 beeldjes, dan is het niet verstandig om de arm in elk van die beeldjes steeds 3 mm "op te schuiven". De beweging zou dan schokkerig en houterig worden. Daarom liever een langzaam begin van de beweging, een snel "middenstuk" en weer een langzaam eind van de beweging. Dat betekent dus rekenwerk. Maar dat betekent ook een stevig beroep op dat speciale zintuig waarmee een goed film-tekenaar "voelt" wat wèl kan en nièt kan.

Met Pepersack alleen ben je er in deze scène natuurlijk niet. Pirrewiet moet ook worden getekend en is daarom ook het onderwerp van een even nauwkeurige analyse als voor Pepersack is gemaakt.

Vergeet ook niet dat er niet alleen "mensen" moeten worden getekend. In zo'n film zit veel méér beweging : de vlammen van een vuur bijvoorbeeld, of een wapperen-

" Galopperend paard, fase 1 : rechter voorbeen raakt de grond, andere benen zweven in de lucht. " Manen, staart en oren zijn in deze analyse overbodig en worden weggelaten.

Fase 2 : linker voorbeen komt op de grond. De achterbenen komen naar voren om in de volgende fase op de grond terecht te komen. Rechter voorbeen gaat omhoog.

de vlag, een galopperend paard en ga zo nog maar een tijdje door. Al die bewegingen moeten worden geanalyseerd, de " sleutel-bewegingen " moeten worden getekend en samen met een hoop andere beeldjes tot een " vloeiend " totaal worden gemaakt.

De eerste schetsen maakt de tekenaar op doorzichtig papier. Op die manier kan hij verschillende tekeningen op elkaar leggen en zo toch een indruk krijgen van het " totaal ". Die schetsen worden gefilmd en aan Peyo vertoond. Die kan dan zeggen of het resultaat overeenkomt met wat hij zich ervan

Nic Broca aan zijn tekentafel waarin een " lichtbak " : een matglazen plaat met een lamp eronder. Daarmee kan hij verschillende tekeningen als één geheel bekijken.

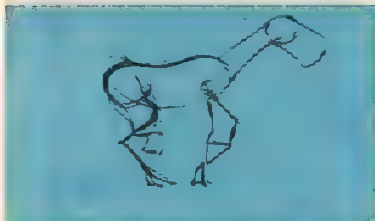

voorstelt. Vaak mankeerde er het een en ander aan. Zo is een bepaalde scène, waarin Pirrewiet van links naar rechts over het scherm holt, vier keer over gemaakt. De totale duur van die scène was 8 seconden.

Als de sleutel-tekeningen zijn goedgekeurd, kunnen ze met inkt op het celluloid worden gezet. De tussenliggende tekeningen — voor die vloeiende beweging, weet je wel — worden door specialisten gemaakt, en zo komt, beeldje voor beeldje, scène na scène de film tot stand.

Als de beeldjes er eenmaal zijn, komen de kleurspecialisten in actie. Die brengen de verf op de achterkant van het betekende celluloid aan. Een uiterst nauwkeurig werkje, waarbij je strikt binnen de lijnen moet blijven en er op moet letten dat je steeds dezelfde tint verf achter op hetzelfde onderwerp aanbrengt. Een extra moeilijkheid is dan nog dat verschillende figuurtjes vaak op verschillende stukken celluloid zijn getekend en pas later in het uiteindelijke beeld bij elkaar worden gebracht. Het komt ook vaak genoeg voor dat verschillende delen van één en hetzelfde figuurtje op verschillende stukjes celluloid zijn getekend en voor het uiteindelijke resultaat op, naast en tegen elkaar moeten worden geplakt. Het is dus mogelijk dat één enkel beeld in werkelijkheid bestaat uit vijf of meer op elkaar aangebrachte stukken celluloid.

Ja, ja, een tekenfilm vraagt een verschrikkelijke hoop werk. Nog veel meer dan we je vandaag hebben kunnen vertellen. Maar over de rest hebben we het een andere keer...

Eén achterbeen op de grond. Rechter voorbeen is omhoog. Gewicht van het paard rust nu op twee benen.

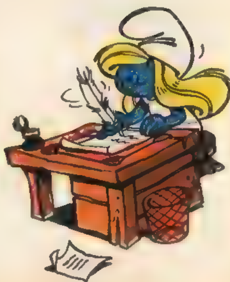
Twee achterbenen aan de grond. Het lijf van het paard strekt zich naar voren. Rechter voorbeen buigt, en in het volgende beeldje zie je de stand uit fase 1 weer terugkeren.

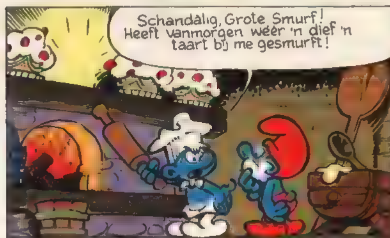

De sleutel-tekeningen worden door
een hele ploeg specialisten
"in het net" gezet.
't Is de kunst
om de geschetste onderwerpen
precies op de bedoelde manier
op het celluloid te krijgen,
om de juiste "lijn"
aan te houden
en het onderwerp
hier en daar
ten goede "aan te passen".
Op de achterzijde
van het celluloid
worden achteraf
de kleuren aangebracht.

dat moet je SMURFEN

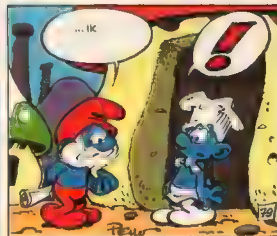

TOMBOLA* C.A.P.S.A aangeboden door

WIN.....10.000 SMURF-PRIJZEN

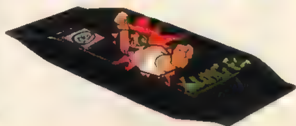

200 KASSETTENLEZERS
3.000 HIT-PARADE MUZIEKKASSETTEN
3.000 SMURFEN-ALBUMS
3.800 SMURFEN-POSTERS

Een biljet voor deze gratis tombola* vindt u op elke verpakking van de OLA lekstokjes. Zend uw biljetten onder omslag naar de TOMBOLA C.A.P.S.A., Postbus 86, 1060 Brussel 31. Die nemen dan deel aan een van de 4 trekkingen, namelijk die welke het dichtst bij hun datum van ontvangst ligt: 1 april, 15 april, 1 mei of 15 mei 1976. Bij elke trekking komen er 50 kassettenlezers uit de bus en bovendien 750 « Hit Parade OLA », muziekkassetten (selektie van 12 aktuele hits), 750 Smurfen albums en 950 posters « De Smurf met de OLA », speciaal door Peyo ontworpen. Indien U winnaar bent, krijgt U uw prijs rechtstreeks per post. Verhoog uw kansen! Doe verschedene keren mee aan iedere trekking. Wij wensen jullie allemaal veel smurf!

Smurf nu ook

Ja, proef nu eens gauw van deze OLA nieuwigheid met pit! Een heerlijke bevroren limonade met citroensmaak. Heeft een kastanjebruine gordel en 'n fijne colasmaak. Om van te likkebaarden! En op de verpakking : een gratis tombolabiljet

* Tombola C.A.P.S.A. ten bate van de Koningin Fabiola Dorpen voor geestelijk gehandicapte kinderen K.B. nr CD 585.13.145 van 20/3/75. Tranches 27 tot 30. Trekkingen: 1 en 15/4, 1 en 15/5/76

A/0042

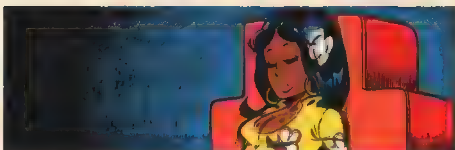
Aymone

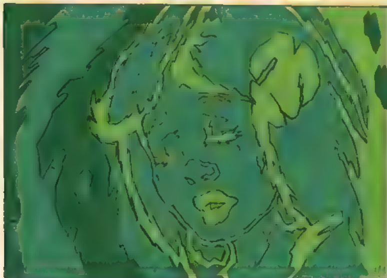
IN EEN ALLERLAATSTE KRACHTINSPANNING PROBEERT AYMONE DE ARMBAND AF TE RUKKEN...

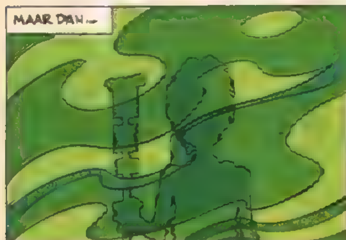

IN DE TIJD VERBANNEN

RENAUD • *BROUYÈRE*

vervolg

Aymone

ALLEEN OVER VELE MOORDEN! DOOD HAAR!
NEE! WE WETEN NOG NIET HOE ZE IN ONZE BUITENTIJDSBEL IS KUNNEN KOMEN! DAT IS EEN TEKEN DER GODEN!

DER DUIVELS, JA! DIE VROUW ZAAIT DE DOOD! HAAR GEHEUGEN BEWIJST 'T!

HAAR BLOEDIGE HERINNERINGEN KAN ZIJ NIET HELPEN! WAT MET HAAR IS GEBEURD, BETREURT NIEMAND MEER DAN ZIJ ZELF... HAAR LANG GEDOOL DOOR DE TIJD...

HELPEN WE HAAR ERVAN AF?

ONMOGELIJK! DEZE ARMBAND BESCHEERT HAAR DIT LOT!...

...EN IK WEET WIE DE MEESTER VAN DIE ARMBAND IS. TEGEN ZIJN WIL VERZET IK ME NOOIT!
DE OUDE WIJZE?

DAT IS EEN VAN ZIJN NAMEN! HIJ IS TWAALFDUIZEND JAAR OUD. HIJ HEEFT DE "RAMP" AANGEKONDIGD EN HIJ HEEFT ONS GERED!...

DANKZIJ HEM ZITTEN WE IN DEZE BUITENTIJDSBEL!

HIJ HEEFT ONBEGRENSDE MACHT EN WIJ MOGEN HEM NIET HINDEREN. ALS HIJ HET WENST ZAL DEZE VROUW NOOIT WETEN WIE HAAR MEESTER IS. EN ANDERS MAAKT HIJ ZICH WEL BEKEND.
GOOI DIE VROUW MET HAAR DUIVELSE MACHINE TERUG IN ZEE! DAN KAN ZE NAAR HAAR MEESTER TOE DOOR ZICH IN 'N ZON TE VERANDEREN!

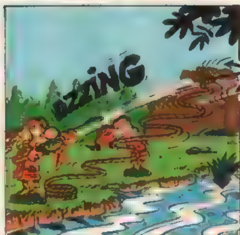
SAM en de BEER

DOOR LAGAS

Geniale Olivier

DEVOS

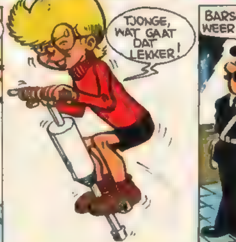

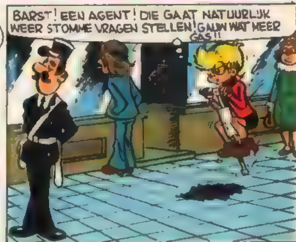

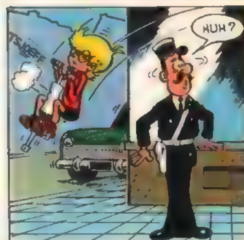

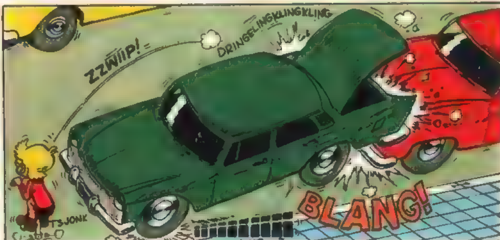

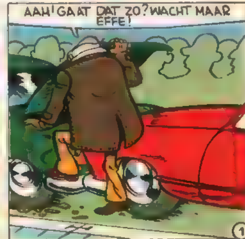

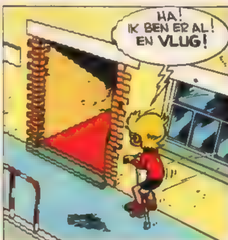

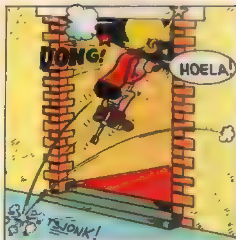

springt een gat in de lucht

STEL JULLIE NOU EENS VOOR DAT

BEN DAT UIT DE HEMEL VALT MAAR NIET

OEPS?!

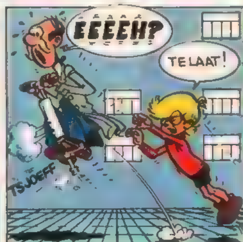
ZIP!

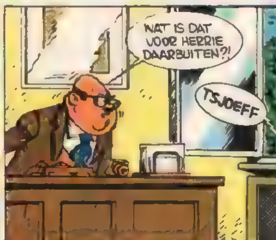
AH! NOU WEET IK HET WEER! WIJ
NOEMDEN ZOIETS EEN SPRINGSTOK!
GAUW KIJKEN OF IK 'T NOG KAN!

Help! ik wil eraf!...

TSJONK!

vervolg

DAT WIJNTJE VAN GISTEREN IS TOCH KOPPIGER DAN IK DACHT!
aah!

VROUW! VROUWTJE! HELP!

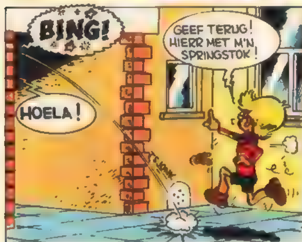

'T GAS LOS DAN STOPT-IE VANZELF!!

WAT NOU?! DA'S DE STEM VAN M'N MAN!!

ALFOOOONS?
HELP!

alfoooons?!
FLATSSSJ

HMM GRHM NJM..
GEEF M'N SPRINGSTOK TERUG, DIEF!
TSJONK

BING!
GEEF TERUG! HIERR MET M'N SPRINGSTOK!
HOELA!
TSJONK

?
TSJONK

TSJOEFF
HOLA! 'N HALLUCINATIE! RUSTIG BLIJVEN!
GRRR!

OH! DIRECTEUR! WAT HEEFT U ME LATEN SCHRIKKEN!
HAH!

DAT WAS IK NIET, MAN! KIJK! DIE DAAR WAS DAT! EN DIE VENT HEEFT WAT GEWELDIGS ONTDEKT!

MAAR EIGENLIJK GAAT DIE CONCIERGE STEEDS VREEMDER EN VREEMDER DOEN! ER ACHTER AAN!
AH! DAAR GAAT-IE!

?
TCHONK!

OH!
TSJOEP

DAT IS DAT GEHEIMZINNIGE "ENORMS"! MAAR NOU VERDWIJNT-IE ME NIET MEER! OPLETTEN... OPLETTEN...

HEBBES!
TSJOUK!

HEE! HOLA!

IK WIL ERUIT!

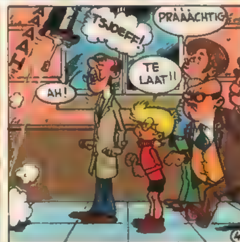
AUWOEI!
WAH!

NOU, EN WAT MOET JE NOU, SPRING-LELIJK?!
GRNJM HMPFR!

WAT HEEFT DAT TE BETEKENEN!?
NIKS! IK BEN EEN CONCIERGE DIE EEN SPRINGSTOK UITPROBEERT, MEER NIET!
PLOP!

EN DAT MOET IK GELOVEN?!
PROBEER 'T DAN ZELF!!

PFOEH! NIKS AAN! HOP, HOP!
DRAAI NOU 'NS AAN DIE HANDLE!
DOING

AAN DIE HANDLE? IS DAT ALLES?
JAAAH!
NIET DOEN!

TSJOEFF!
PRAAACHTIG
AH!
TE LAAT!!

vervolg

NATUURLIJK! WEER ZO'N PRODUKT VAN JOUW HERSENKRONKELS! IK HAD 'T KUNNEN WETEN! MAAR DAAR HOOR JE NOG VAN!
NJEHE HEH!
GRRR!

MAAR EEN EINDJE VERDER...
BANK
HANDEN OP!
BLIJF STAAN! DIT IS EEN OVERVAL!
WAT ZEGT U?

HEE! WAT KRIJGEN WE NOU ?!

JOU NEEM IK VIES TE GRAZEN!
HELA?
TSJONK

MWUH?
ZWIP
TSJOEFF

BLAM!

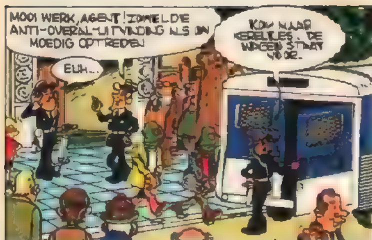
EEN NIEUW POLITIEWAPEN! ZEKER DE VLIEGENDE BRIGADE! WACHT EVEN...

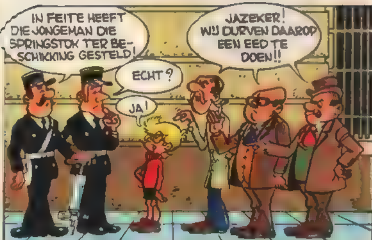
AH! DAARZO!
IK ARRESTEER JE IN NAAM DER WET!!

PAK AAN!
BANG!
ZWIP
TSJOEFF

VERVLOEKT! DIE SMERIS IS OPGELOST!

TUUTOET TUUTOET!
MWAAH!
JAA!
BOEM!

MOOI WERK, AGENT! ZOWEL DE ANTI-OVERAL-UITVINDING ALS UW MOEDIG OPTREDEN
EUH...
KOM MAAR KERELTJES. DE WAGEN STAAT VOOR.

IN FEITE HEEFT DIE JONGEMAN DIE SPRINGSTOK TER BESCHIKKING GESTELD!
ECHT?
JA!
JAZEKER! WIJ DURVEN DAAROP EEN EED TE DOEN!!

NOU DAN! NU WE BIJ DE GOEDE PERSOON ZIJN AANGEKOMEN MOESTEN WE ALLE KLEINE MOELIJKHEIDJES MAAR VERGETEN...

...EN U ATTENT MAKEN OP DE BELONING VOOR OPSPORING VAN DE BENDE EN REDDEN VAN DE BUIT...

BELONING? EH... WEET U DAT IK ALLES EIGENLIJK BEN BEGONNEN!?

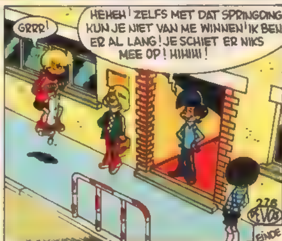

KAN BEST WEZEN, MAAR OMDAT U IN WERKTIJD OPTRAD IS HET DUS ZO DAT IEDERE GELDELIJKE VERGOEDING NAAR DE SCHOOLKAS GAAT!
HUH?!

JA, MAAR VERGEET DAN NIET DAT IK U OP HET GOEDE SPOOR HEB GEZET!

AHA! MAAR HIER MOET STEVIG OVER GEPRAAT WORDEN!

DAT DOET U AL. MAAR INTUSSEN MOGEN WIJ DIE SPRINGSTOK WEL EVEN BESTUDEREN, JA?
BEST, MAAR WAAR IS DIE?
WAAR, JA?
WEG!

'K HEB ER TABAK VAN! IK HEB DIT DING UITGEVONDEN EN ALS IK 'M NIET STEVIG GEBRUIK KRIJG IK RUZIE MET MIJN LERAAR!!
HEE?

GRRR!
HEHEH! ZELFS MET DAT SPRINGDING KUN JE NIET VAN ME WINNEN! IK BEN ER AL LANG! JE SCHIET ER NIKS MEE OP! HIHIHI!
278 DE VOS
EINDE

Unicef zal de ogen van nog duizenden kinderen redden.

Met je hulp.

Je redt de ogen van een kind met 6 zegels Unicef.

In de Derde Wereld dreigen nog 200 miljoen kinderen blind te worden.

De oorzaak hiervan is een vreselijke ziekte die men echter kan genezen: het trachoom.

Reeds jaren strijdt Unicef om hen te helpen.

Ook jij kunt Unicef helpen. Zonder je zakgeld uit te geven.

Wat moet je doen? Knip gewoon de zegels uit, die tot en met 31 mei op de Roda maismargarine vlootjes staan.

Je kunt ze dan opsturen naar Unicef, P.B. 62 – 1000 Brussel 37.

Voor Unicef is iedere zegel 1,25 F waard. Als je 6 zegels opstuurt, schenk je 7,5 F.

Voldoende om een leeftijdgenootje van blindheid te redden.

En met 30 zegels kan je klas al een mooie prijs winnen !

Samen met al je klasgenootjes, kun je deelnemen aan onze reuze inter-klassen wedstrijd.

Je leraar heeft de deelnemingsformulieren al ontvangen!

Hoe meer antwoorden je klas opstuurt, hoe meer kans ze heeft om te winnen.

En het is echt de moeite waard. Er zijn prachtige prijzen voorzien.

Kortom het is hét ogenblik om iedereen te vragen de Unicef zegels voor jou te verzamelen.

Ditmaal loont het echt de moeite.

•ACTIE UNICEF-roda•

Zegels uitgegeven tot en met 31.5.76

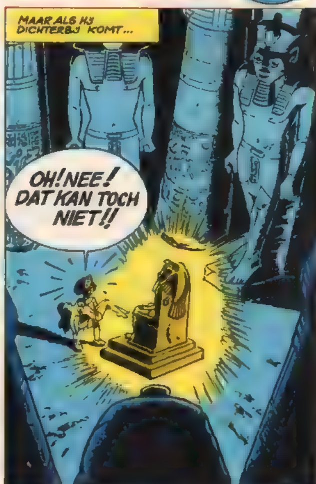
PAPYRUS

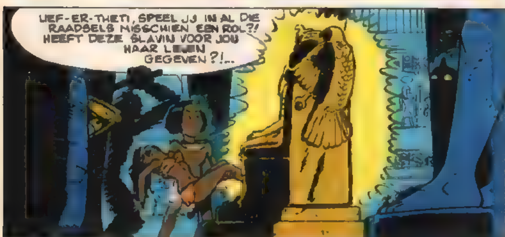

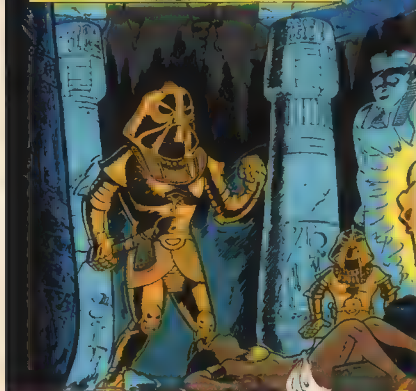

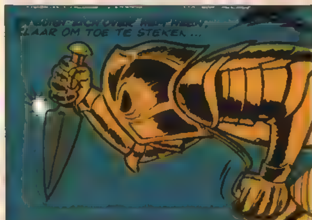
vervolg

PAPYRUS

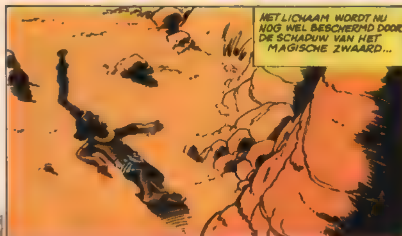

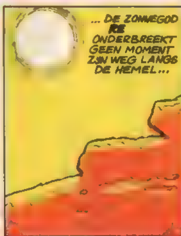

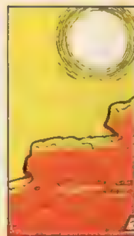

VEEL, VEEL LATER...

AAN DE VOET VAN [redacted] LIGT EEN ROERLOOS LICHAAM IN DE BRANDENDE ZON... DE **GENADELOOS** [redacted] WOESTIJNZON!...

DE HEER VAN DE DRIE DEUREN

DE GIETER

MAAR HOEWEL DE ZON ONWEERSTAANBAAR VERDER DRAAIT,
BLIJFT DE SCHADUW VAN HET MAGISCHE ZWAARD PAPYRUS BESCHERMEN!!

WAT LATER...

OH! OEI!..M'N HOOFD! WAT IS ER TOCH GEBEURD ?

BIJ HORUS! IK BEN WEER OP DE PLEK WAAR DE GAZELLE IN DE ROTS VERDWEEN !!!

DE SPLEET!

DE ROTSSPLEET IS DICHT! DE BERG HEEFT ZICH GESLOTEN! HEB... HEB IK DAN ALLES GEDROOMD??

MAAR... BIJ RE! IK HEB DAT OOG NOG! DAT OOG VAN RE DAT DE SLAVIN ME GAF!! HET WAS GEEN DROOM!

NA ENKELE MOMENTEN NADENKEN NEEMT PAPYRUS EEN BESLISSING...

HA! M'N WAGEN STAAT ER NOG! NOU MOET IK SNEL NAAR THEBE!

IK MOET DE FARAO VERTELLEN WAT ER ALLEMAAL IS GEBEURD!

OPNIEUW SNELT PAPYRUS LANGS HET NOG STEEDS ZAKKENDE NIJLWATER OP WEG NAAR THEBE, NIET WETEND DAT HEM NOG EEN ENORME VERRASSING TE WACHTEN STAAT!...

19

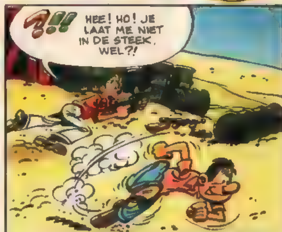
wordt vervolgd

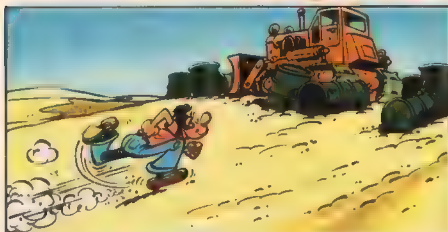
SAMMY

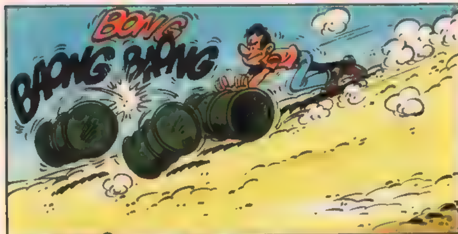

ELK TIEN! EERLIJK GEDEELD.. DAT WORDT LACHEN!...

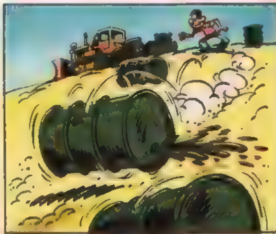

?!!
HEE! HO! JE LAAT ME NIET IN DE STEEK, WEL?!

ALLE GLOEIENDE GRANAATHULZEN! WAT VREET JE TOCH UIT, KOPPIGE EZEL?
ZIET U VANZELF, BAAS!

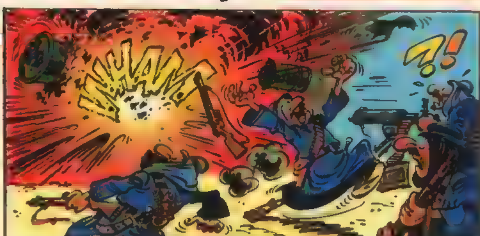

BANG
BANG
BLANG

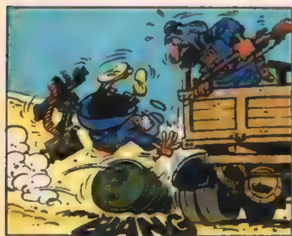

O.K.! IK SNAP 'T!... NOU IK, KLEINTJE!
KLIK

heibel in de woestijn

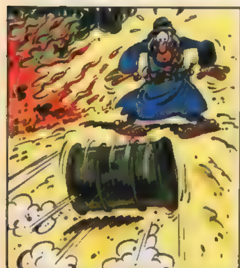
BERCK • CAUVIN

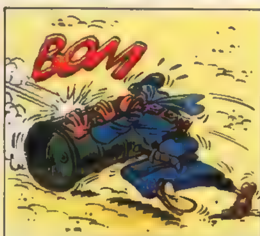

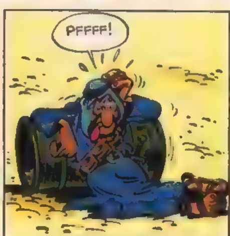

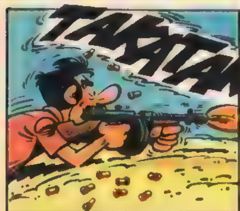

wordt vervolgd

JERRY SPRING: EEN INDRUKWEKKENDE COWBOY

Tussen oneerlijke blanken en listige roodhuiden blijft Jerry Spring de eerlijkste en snelste man van uren in de omtrek. Te paard of te voet, met de revolver of met de blote vuist : hij kan elke situatie de baas. Samen met zijn onafscheidelijke metgezel Pancho beleeft hij in het Wilde Westen dag-in, dag-uit adembenemende avonturen.

De Jerry Spring-verhalen verschijnen in zwart-wit, op een uitzonderlijk groot formaat. De krachtige, vlijmscherpe tekenstijl van stripgrootmeester Jijé komt door deze ongewone presentatie enorm tot zijn recht.

Stevig gekartonneerde albums :
Nr 3/GOUD IN RIO SANTANA
(+ heruitgave : Wapensmokkel)
Nr 4/JERRY TEGEN KKK
(+ heruitgave : Indianen op het oorlogspad)

UITGEVERIJ DUPUIS

Jerry Spring is een held uit Robbedoes

MISTER KIT

FOTOWEDSTRIJD NR 24

Deze keer drie winnaars uit Nederland. Prachtige foto's die de prijs dubbel en dwars waard zijn. Daar komen ze !

EERSTE PRIJS

Teus 't Lam uit Papendrecht wint met deze prachtkiek van een Firefly Mk. V tijdens de landing — foto afkomstig uit het familie-album ! — een **Italaerei** bouwdoos, een **album**, 5 **smurfen** en twee **Revell** en **Heller stickers**.

TWEEDE PRIJS

Deze fraaie Spitfire met serienummer AB 910 is afkomstig van **M. Le Heux** uit Hoorn. De kist is op het eerste gezicht een Mk. V, maar de motor is van recenter datum. Camouflage van Dark Green/dark Earth. M. wint hiermee een **Italaerei kit**, een **album**, 4 **Smurfen** plus nog twee stickers.

DERDE PRIJS

Peter **Borsje** uit Groot-Ammers stuurt deze prent van twee F-5's van vliegbasis Twente. Hij verdient hiermee een 1/72ste model van **Italaerei**, een **album**, 3 **Smurfen** en de **stickers**.

Van harte alledrie !

Niet wanhopen als je er deze keer niet bij bent. Er worden nog heel wat prijzen uitgedeeld, dus je maakt nog alle kans. Tot gauw !

Mister Kit.

ben ik er ook bij! Elke keer
BULLY-FIGUREN voor de winnaars!

Navaho Kid

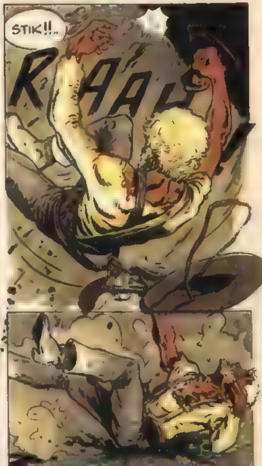
GEROMMEL ZWELT
TOT EEN
VERDOVEND
HOOOOOOO
HEEEEEEEE
DE NAVAHO'S!... POTVERDORIE!... OM... HIK!... ZO'N ROTHERRIE TE MAKEN ZIJN HET ER... HIK!... DRIE OP Z'N MINST!...

IK HEB... HIK!... DE HIK!... VERDHIKKIE! IK HAD OOK NIET ZOVEEL MOETEN ZUI... HIK!...

HOOOOO
EEEEEE
GLOEIENDE ZUIPERIJ!... IK BREEK ZO M'N NEK NOG!...

STIK!!...
KRAAK

WAAR IS DIE TREE?!

PFOEI! ZO TE VOELEN NIKS GEBROKEN... EN IK BEN OP SLAG NUCHTER!
TERWIJL HET GEHUIL NIETS IN KRACHT INBOET, BLIJFT CHARLIE HALF VERDOOFD OP DE GROND LIGGEN, SUF NAAR BOVEN STAREND...
...ZIJN OGEN DWALEN LANGS DE HEMEL TOT...
MWUH! IS DAT 'N DROOM OF WAT...?!?

strijd om de witte vleugels

MASSON · BROUYÈRE

K... IK BEN NIET LEKKER!
IK... IK ZIE SPOKEN !!

ZIET CHARLIE BY NIGHT HEM NU WEL OF NIET?...

... DIE WITTE ADELAAR...

DAT REUSACHTIGE DIER...

AJESTUEUS ZWEVEND IN DE LUCHT...

vervolg

Navaho Kid

.. MAAR VEEL LATER IS HET ENIGE WAAR CHARLIE NOG AAN DENKT NIET ZIJN ZOON – ALLEEN MAAR DIE WITTE ADELAAR...

... IK ZWEER JULLIE... ZOWAAR ALS IK HIER STA DAT IK DAT AKELIGE BEEST HEB GEZIEN ... HELEMAAL WIT... ENORM GROOT!...

ZWAM NIET UIT JE NEK, LAMSTRAAL!

WAS 'T GEEN ROZE ADELAAR?!!

HA! HA! HA!

WIE IS DIE GEK DIE OVER DE HEILIGE VOGEL VAN DE NAVAHO'S STAAT TE LALLEN?!

NAVAHO-KID WEET NIET DAT DAT ZIJN VADER IS... DIE HIJ AL HEEL LANG WIL ONTMOETEN...

wordt vervolgd

ALLOTRIBUS

DE WOLVE GARE

VOLGENDE WEEK :

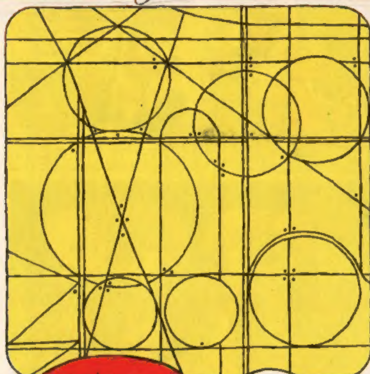
- **DEGOTTE met handige TIPS voor SKI-FANATICI !**
- **YOKO TSUNO met een nieuw, pakkend avontuur : " DE GRENS VAN HET LEVEN "**
- **EEN COMPLEET VERHAAL MET JAAP !**
- **ONS INTERVIEW**
- **plus : ROBBEDOES DE SMURFEN, DE BLAUWBLOEZEN, SAMMY, ARCHIE CASH, BUCK DANNY, AYMONE, PAPYRUS en NAVAHO KID !**

HAAL MET DE NIEUWE ROBBEDOES EEN SLAG IN HUIS !!!

Smurf mee !

door BOLLEN

1

2 Smurf deze twee tekeningen goed! Er zitten zeven verschillen in!

Aah! Een puzzelsmurf! Smurf de delen van links naar rechts en let goed op de plaats van de nummertjes! Zo krijg je een heel gemene smurf!

3

■ Je kunt de vakjes overtekenen, maar natuurlijk ook uitknippen.

G. Bollen

ROBBEDOES INTERVIEWT

VERVOLG VAN BLADZ. 14

kanten concurrentie kwam opdagen. Rond 1955 zaten we met een overschot. En wat kan je daar beter mee doen dan wijn maken? Zo gezegd zo gedaan en we hebben een oenoloog erbij gehaald. »

— Een wàt ?

« Een oenoloog. Dat is een wijnkundige. Die geleerde baas heette Seghers, en met hem samen hebben we bekeken wat we het best van onze druiven konden maken. Het werd schuimwijn, een soort champagne dus, maar zonder die wereldberoemde naam, die je natuurlijk ook niet zo maar mag overnemen. »

— Champagne is een luxewijn. Een soortgelijke luxe wijn past natuurlijk uitstekend bij die mooie druiven, die ze hier in de serres kweken. Die schuimwijn is altijd geelachtig. Jullie hebben toch ook veel blauwe druiven.

« Normaal gezien krijg je van rode en witte druiven geelkleurige wijn. Rode wijn ontstaat echter alleen uit blauwe druiven, waarvan je de schillen met de most laat meegisten. Witte wijn krijg je uit blauwe of witte druiven die onmiddellijk na het plukken worden geperst, waarna het sap wordt afgevloeid vóór het gistingsproces. »

— En rosé, dus die lichtrode wijn ?

« Daar laten ze de schillen ongeveer 12 à 24 uur met het sap meegisten. »

— Wat gebeurt er nu in grote trekken, als jullie de trossen druiven binnenkrijgen ?

« Het moeten op de eerste plaats gezonde druiven zijn. De tros zelf hoeft niet zo mooi te zijn als bij onze tafeldruiven. Wel gezond : niet ziek, niet rot, geen schimmel. Je kan dat eenvoudig niet wagen, omdat je riskeert dat zo'n hele tank — waar toch zo'n 90.000 liter in zit — naar de vaantjes gaat. Die trossen worden dan geplet of gekneusd. Niet gemalen, want dan zou je de pitten en de stengels kapot maken. »

— Gaan de stengels ook mee ?

« Ja, de stengels ook. Dat pletten is nodig, omdat je anders de druiven niet allemaal kapot krijgt. Daarna gebeurt het eigenlijke persen. Het prachtige sap wordt overgeheveld in enorme gistingstanken. Door de inwerking van de

gistcellen op de most worden suikers uit de druiven omgezet in alcohol en kooldioxide, dat tijdens het gistingsproces ontsnapt. Bij druiven met hoog suikergehalte duurt dat gisten ongeveer twee weken. Bij minder suikerhoudende druiven wat langer. Na de gisting wordt de wijn verschillende keren gefiltreerd en overgetapt in andere tanken, in de koele lagerkelders, waar de wijn kan rijpen. De wijn is dan gewone wijn, lekker, maar niet champagne-achtig. Dat gebeurt dan eigenlijk in de fles : bij die wijn in de fles wordt nog eens suiker en een speciale gist toegevoegd. Dan gaat de befaamde kurk erop en de wijn gist verder in de fles. Die kurk — wij gebruiken nu plastic kurken om de bijsmaak van echte kurk te vermijden — wordt zoals bekend met een ijzerdraad vastgehouden. De gistingsdruk in de fles kan namelijk zo groot zijn, dat de kurk er uit zou kunnen springen, wat erg jammer zou zijn voor zo'n kostbare drank.

» Dit is zo in grote lijnen het verloop van de wijnmakerij. Er komen natuurlijk nog veel meer technische details bij. Het is namelijk een erg moeilijk proces met voortdurende controles. Het is een vak met veel finesses. Alleen het juiste ogenblik weten, dat de wijn in flessen moet, is een heel delicaat iets. Voor de wijn zelf is dat ook een groot ogenblik : de wijn wordt opeens opgesloten in een glazen geval, waar hij niet meer kan ademen, niet meer kan gadegeslagen worden door de wijnbouwer, die voordien altijd klaar stond om in te grijpen en hulp te bieden. Doe je de wijn te vroeg in de fles, dan kan die wijn niet meer volwassen worden. Als je te laat bent, heeft de wijn het beste van zijn smaak verloren. Je moet er oog voor hebben, smaak en gevoel. Je moet bij wijze van spreken van de wijn houden als van een kind : je de hele tijd met zijn opvoeding bezighouden. »

— Word je er niet lollig van, als je zo de hele dag tussen de wijn zit ?

« Dat is natuurlijk niet dag in dag uit. De meeste tijd gaat toch in de teelt zitten. Lollig kan je worden als je wijn drinkt, bescheiden en niet te veel. Het is wel een prettige gedachte, dat we een drank maken die bij feesten gedronken wordt en de mensen in een feestelijke stemming brengt. Fijn beroep dus. En ik zou zeggen : laten we daar maar eens op klinken ! »

Tekst : Diwas van Mokum.
Foto's : Max Schneider.

RUBRIEK KLASSIEK

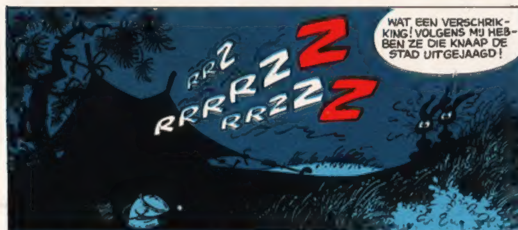

UITGEVERIJ JEAN DUPUIS. N. V. - Industriestraat 13, Sittard.
Livornostraat 97, 1050 Brussel.